

**MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM PRO MŠ
NA ŠKOLNÍ ROK 2023/2024**

Platný od 1. 9. 2023

OBSAH:

1. Identifikace školy
2. Analýza stávající situace
3. Hlavní cíl
 - 3.1. Dlouhodobé cíle
 - 3.2. Krátkodobé cíle
4. Cílové skupiny
5. Vymezení obsahu a formy prevence v rámci kompetencí podpory zdraví a zdravého životního stylu
6. Základní způsoby osvojování a upevňování kompetencí
7. Spolupráce s rodiči
8. Spolupráce se základní školou
9. Spolupráce s veřejností
10. Ochrana dětí před šikanou v předškolním vzdělávání
11. Vzdělávání učitelů
12. Podpora vedení školy
13. Informovanost učitelů

1. Identifikace školy

Naše mateřská škola je rodinného typu jednotřídní s kapacitou 20 dětí. Sídlí v budově společně se základní školou a školní jídelnou. Je postavena v klidném prostředí přírody. Budova je umístěna u hlavní silnice, od které je chráněna místním potokem a školní zahradou v okolí jsou louky a lesy, které jsou využívány k výukovým aktivitám.

Zahrada je vybavena herními prvky pro předškolní děti a hřištěm s umělým povrchem.

2. Analýza stávající situace

Mateřská škola vzdělává děti dle ŠVP „Duhové pohádky“, který se zaměřuje na všestranný rozvoj dítěte ve všech složkách osobnosti. Zaměřujeme se na kvalitní přípravu k základnímu vzdělávání. Rozvíjíme klíčové kompetence formulované v RVP PV.

Vyhledáváme děti s logopedickými potížemi a snažíme se o včasnou prevenci. Pracujeme s dětmi v posledním roce předškolního vzdělávání metodou „Metoda dobrého startu“. Respektujeme soukromí dětí a tím vytváříme dostatečně kvalitní prostředí pro realizaci plánovaných činností.

Dalším záměrem je maximálně využívat zahradu ke vzdělávacím činnostem, pohybu, experimentování, spontánním hrám.

Během školního roku mateřská škola spolupracuje se základní školou hlavně v oblasti organizace projektových dnů a společných setkávání dětí a žáků. Tato úzká spolupráce se základní školou umožňuje dětem snadnější vstup do první třídy základní školy.

Mateřská škola se každý rok účastní kulturních akcí a soutěží, a také úzce spolupracuje se zástupci obce.

Okolí školy nabízí dětem možnost k pohybovým aktivitám a získávání poznatků o živé i neživé přírodě.

V naší mateřské škole se zabýváme poznáváním přírody tedy ekologickou výchovou. Naším cílem je naučit děti samostatně, aktivně myslet a jednat, získat zájem a kladný vztah ke všemu živému i neživému včetně sebe sama a umět vnímat přírodu všemi smysly.

Třída mateřské školy je heterogenní. Vzdělávají se zde děti od 2 – 6 let.

Třída je složena ze 70% dětmi z naší obce a z 30% dětmi dojíždějícími.

Do školy jsou přijímány i děti s potřebou podpůrných opatření a děti ze sociálně slabších rodin.

Děti s potřebou podpůrných opatření se vzdělávají dle doporučení ŠPZ. Děti ze sociálně slabších rodin jsou podporovány v oblasti stravování nadací „Woman for woman“. Díky této podpoře se zlepšila docházka dětí do mateřské školy a zlepšila se možnost rodičů docházet do zaměstnání.

U některých dětí se projevují negativní postoje k aktivitám a činnostem v mateřské škole. Nerady se zapojují, nekomunikují a trvá jim delší dobu, než se zapojí do činností, či se nezapojí vůbec. Ovlivňují tím atmosféru ve třídě a zároveň přístup ostatních dětí nabízeným aktivitám.

Dlouhodobě se objevují problémy se stravováním některých dětí v podobě vybíravosti a preferováním určitých jídel z domácího prostředí.

V letošním roce nastoupilo dítě, které není zvyklé jíst vařená jídla, jí jen tekutou stravu nebo pečivo.

Převážně mezi chlapci se objevují projevy nadřazených postojů, vyřazování některých dětí z kolektivu a projevy násilí, které pramení ze sledování nevhodných her a videí na internetu.

3. Hlavní cíl

Hlavním cílem primární prevence mateřské školy je vést děti ke správným postojům vůči zátěžím a rozvíjet dovednosti k řešení problémů. Zvyšovat odolnost dětí vůči sociálně - patologickým vlivům. Základem preventivní strategie naší školy je osvojování si základních kompetencí v oblasti zdravého životního stylu, vnímání přírody a jejich zákonitostí a rozvoj mezilidských vztahů.

3.1. Dlouhodobé cíle

výchova ke zdravému životnímu stylu, rozvoj sociálních kompetencí, prevence šikany, prevence závislostí na digitálních technologiích (telefon, tablet, televize), vztah k životnímu prostředí.

3.2. Krátkodobé cíle

Spočívají ve zmapování potřeb primární prevence a ve vlastní realizaci specifické i nespecifické primární prevence a v pokračování budování vztahů mezi dětmi. Působení na děti s problémy v chování. Efektivnější komunikace s rodiči. Individuální pomoc rodičům s vyřizováním dokumentace pro čerpání možných finančních příspěvků. Podněcování v žácích snahu a zájem o utváření a vylepšování vlastního prostředí doma, školního prostředí a to společnými silami. Zapojování do společenských a kulturních akcí.

4. Cílové skupiny

Jsou jimi všechny děti v MŠ a zvláště je třeba se zaměřit na:

- děti se zdravotními problémy
- děti se specifickými vzdělávacími potřebami
- děti, kteří rizikové chování vykazují
- děti s odlišnou etnickou příslušností

5. Vymezení obsahu a formy prevence v rámci kompetencí podpory zdraví a zdravého životního stylu

Základním prvkem ochrany před společensky nežádoucími jevy je výchova ke zdravému způsobu života od nejútlejšího věku. Jedná se o systematický rozvoj tělesné, duševní i sociální stránky dítěte.

V předškolním věku mezi kompetence podpory zdraví a zdravého životního stylu, které jsou zároveň prevencí společensky patologických jevů, patří:

- sebedůvěra, samostatnost, sebejistota
- podpora touhy zúčastnit se pohybových aktivit
- rozvoj schopností sociálního přizpůsobení se v komunitě - vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu
- podpora při rozhodování a kritickém myšlení
- podpora rozvoje emoční a sociální stránky dítěte
- motivace k aktivnímu poznávání
- rozvoj tvořivosti a estetického cítění
- osvojování zásad zdravého životního stylu
- zdravotní prevence: ochrana zdraví před nemocemi, předcházení úrazů, zdravotní cvičení a podpora správného držení těla

6. Základní způsoby osvojování a upevňování kompetencí:

- prožitkové učení – dítě přirozenou cestou získává a zpracovává zkušenosti
- sociální hry a hraní sociálních rolí – navozování modelových situací, učení se společensky ohleduplnému řešení konfliktů a sporů
- námětové hry
- společná stavba nebo kresba – děti společně diskutují a řeší daný námět
- dramatická výchova – vyjadřování představ, pocitů....

7. Spolupráce s rodiči:

- snaha o větší zájem rodičů o dítě v předškolním zařízení
- snaha o vytváření pozitivního, přátelského a vstřícného prostředí k jednání
- vytváření vztahu důvěry mezi rodiči a učiteli, mezi rodiči a vedením školy
- informovanost rodičů o prevenci společensky neakceptovatelných jevů
- denní pohovory a setkání s rodiči (třídní schůzky)
- seznámení se školním vzdělávacím programem
- společné tvoření – setkání s rodiči na besídkách, dílničkách apod.
- spolupráce s rodiči dětí s logopedickými vadami
- pomoc při organizování různých akcí
- výstavy dětských prací v prostorách školy pro rodiče

8. Spolupráce se základní školou:

- těsná spolupráce mezi učiteli a vedením školy
- spolupráce s výchovným poradcem (zajištění poradenských činností, kontakty na specializovaná zařízení - PPP, SPC, OSPOD, Policie ČR apod.)
- kulturní akce a zábavné programy v ZŠ
- návštěva předškolních dětí v první třídě ZŠ
- třídění odpadu
- informace o dění v mateřské škole na internetových a webových stránkách školy

9. Spolupráce s veřejností:

- spolupráce s knihovnou
- návštěva výstav, muzeí
- spolupráce s policií, hasiči

10. Ochrana dětí před šikanou v předškolním vzdělávání

Empirické zkušenosti potvrzují, že šikana se může objevovat už v mateřské škole (dále jen „MŠ“). Vyskytují se tam prvky šikany a spíše zárodečná stadia tohoto destruktivního fenoménu. Nicméně skrytá a neléčená počáteční šikana působí i zde velké škody a trápení, které zasáhnou děti, rodiče i pedagogy. Škola musí zabezpečit minimální požadavky na ochranu dětí před šikanou. Po odborném a bezpečném rozkrytí šikany pedagog zvolí podle situace vhodný způsob nápravy, např.:

- rozhovor s dítětem, které ubližuje - pedagog využije opatření, která v MŠ fungují, např. srozumitelně sdělí dítěti, že porušilo stanovená pravidla, vede jej v sociálně žádoucích projevech, navrhuje a ukazuje mu adekvátní varianty v projevech chování; samozřejmě, jakmile je to možné, ocení jeho zlepšení
- zavedení ochranného režimu oběti - v počátku pro jistotu MŠ nastaví přísnější dozor; v některých komplikovanějších případech oběť a útočníka v rámci možností od sebe oddělí; není vhodné konfrontovat agresora s obětí
- práce se skupinou - MŠ využije intervenční program, v němž žáci získávají žádoucí vzory chování a zároveň se mohou „dotknout“ pocitů toho, komu je ubližováno; vhodné jsou činnosti podporující spolupráci, při nichž nejsou vítězové a poražení; využít se dají rovněž pohádky či příběhy a jejich dramatizace
- rozhovor se zákonnými zástupci dítěte agresora - proběhne až tehdy, když je situace zmapovaná; důležitá je maximální snaha získat je pro spolupráci; nejbezpečnější je, když rozhovor provede pracovník MŠ; rozhovor rodičů oběti s rodiči agresora je velmi rizikový

Škola může zvolit i kombinaci výše uvedených metod. Škola zajišťuje podporu a rozvoj pro své pedagogy v podobě kontinuálního plánu dalšího vzdělávání.

11. Vzdělávání učitelů

Bude zaměřeno zejména na komunikační dovednosti, metody inovativního vzdělávání, poruchy učení a chování a dále na podporu sebevzdělávání všech učitelů MŠ.

12. Podpora vedení školy

Vedení školy v průběhu školního roku vytváří podmínky pro naplňování cílů preventivního programu, umožňuje odborné vzdělávání učitelů MŠ. V rámci pedagogických rad vytváří prostor pro informování učitelů. Zajišťuje vybavení školy materiály pro realizaci MPP.

13. Informovanost učitelů

S minimálním preventivním programem jsou seznámeni všichni učitelé na pedagogické radě, kopie je umístěna v MŠ. Aktuální informace jsou sdělovány všem učitelům.

Zpracovala:

Jitka Chlumská

Schválil:

Mgr. Bc. Gabriela Švandrlíková

Platnost dokumentu do 31.8.2024